

skal være fri, saa skal det være Ordet, og, er der noget Sted, hvor Ordet skal være frit, saa skal det være paa Rigsdagen; men dette Afslutningsvæsen lægger ligefrem et Baand paa Ordet, det modarbejder ligefrem Ordets Frihed, og, idet jeg er overbevist om, at den ærede Rigsdagsmand fra Weile ligesaa fuldt som jeg finder, at Ordet bør være frit, navnlig paa Rigsdagen, kan jeg godt forstaae, at han ligesaa fuldt som jeg maa bekæmpe enhver Ting, der vil lægge Baand paa Ordets Frihed. Men det er ikke Ordets Frihed i al Almindelighed, som her bliver lagt Baand paa, thi det vil i Reglen være Minoritetens Ret, som der lægges Baand paa; Minoriteten har altid den Skjæbne, at den ved Afgjørelsen maa ligge under, og Alt, hvad den har at trøste sig ved, er, at den, saalænge Ordet er frit, kan kæmpe for sine Ansuelser, i det Haab og i den Overbeviisning, at disse Ansuelser, som nu ere i Minoritet, dog tilsidt ville kæmpe sig frem til Majoritet; men, naar Afslutning træder til, og Majoriteten berøver dem Ordet, som endnu kunde ønske det, saa er det i Reglen altid Minoriteten, man berøver Ordet, det er altsaa den Minoritet, som ved Afstemningen maa ligge under, som man her gaar endnu nærmere, gaar saa yderlig, at vistnok hverken den ærede Rigsdagsmand fra Weile eller jeg, eller jeg havde nær sagt nogen fribaaren Mand kunde ønske at gaae Minoritetens Ret saa nær. Det maa maaffee være mig tilladt endnu at gjøre opmærksom paa nogle enkelte Tilfælde, som have fundet Sted paa Rigsdagen, og som fuldkommen ville vise, at Afslutning nu og da er misbrugt i den Grad, at der i dette Misbrug har kunnet være en meget stor Opfordring for den ærede Rigsdagsmand fra Weile til at gjøre Ende paa den. Jeg skal ganske kort gaae over saadanne Tilfældigheder, at nu og da en Debat er bleven affluttet, uagtet det har været den sidste, som stod paa Dagsordenen, saa at Mødet er blevet hævet omtrent Kl. 2, istedetfor at det ellers bliver hævet omtrent Kl. 4, og der vilde, da der ikke stod mere paa Dagsordenen, som en Følge deraf slet ikke være nogen Hindring for, at de, som ønskede Ordet, ogsaa fik Lov til at bruge det af Hjertens

Grund, fordi vi ikke kunne komme videre i vore Forhandlinger, end vi alligevel kom, da der jo ikke var mere at foretage, efterat denne Sag var afgjort. Jeg skal heller ikke dvæle længere derved, at man, naar En, der repræsenterer en Ansuelse, har udtalt sig med megen Kraft og megen Alvor, har forlangt Afslutning og derved gjort det umuligt for Modparten, selv om denne Modpart f. Ex. var Forslagsstilleren, at imødegaae de med saa megen Kraft og Alvor og Dygtighed gjorte Indvendinger mod dette Forslag. Jeg kunde anføre mangfoldige Tilfælde af denne Natur, men jeg skal for Dieblirket lade det beroe ved at henvise til Forhandlingen angaaende en ny Communalløvs Indførelse, ved hvilken man vil erindre Afslutning blev forlangt og vedtagen i det Dieblirk, da den høitærede Cultusminister med megen Barme, Dygtighed og Iver havde udtalt sig mod Forslaget, og da der dog vistnok kunde have været Grund til at lade idetmindste Forslagsstilleren eller dem, imod hvis Ansuelser den høitærede Minister med saa megen Barme, Dygtighed og Kraft havde udtalt sig, forsøge paa, om de ikke i et eller andet Stykke havde kunnet møde hans kraftige og varme Foredrag. Jeg skal imidlertid, som sagt, ikke opholde mig ved saadanne Episoder i vor Rigsdagshistorie; der var mange af dem at fremhæve, men jeg skal kun henvende Thingets Opmærksomhed paa en eneste Historie endnu. Jeg maa nemlig tillade mig at henvise de Herrer til Rigsdagstidenden for 20de Juni d. A., da var Løven om Gaardmandshoveriets Afsløsning under Forhandling; ved § 2 var der stillet Ændringsforslag af forskellige Medlemmer, men der var endnu 6 Forslagsstillere, som ikke havde havt Ordet, da Afslutningen blev forlangt og vedtaget. Blandt disse Forslagsstillere var ogsaa min ærede Nabo, Rigsdagsmanden fra Langeland (S. A. Hansen); han havde stillet et Forslag til denne Paragraph, for hvilket det ved Afslutning blev nægtet ham at tage Ordet, og som Følge deraf faldt Forslaget igjennem. Man gif derpaa over til § 3, og den ærede Rigsdagsmand gjorde opmærksom paa, at et Forslag, som han havde stillet til denne Paragraph, afgang med Nødvendighed af det Forslag, han